

**Sedmični pregled stavova sudske prakse sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini¹
od 01. aprila do 30. juna 2024. godine**

➤ **Građansko materijalno pravo**

Oblast	Deskriptor(i)	Stav sudske prakse	Broj predmeta
STVARNO PRAVO			
Sticanje prava svojine na temelju zakona	Održaj	Za sticanje prava svojine održajem na zemljištu koje je društvena/državna svojina, u vrijeme potrebno za sticanje svojine održajem ne uračunava se vrijeme držanja dok su na snazi bili propisi koji su izričito isključivali održaj.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 0 P 335879 23 Rev
Sticanje prava svojine Na temelju zakona	Ostalo	Neosnovan je zahtjev tužitelja za utvrđenje prava svojine na nepokretnosti za koju nije dokazao postojanje pravnog osnova za sticanje toga prava, a slijedom toga i eventualni tužbeni zahtjev za isplatu naknade za njeno izuzimanje.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 0 P 308747 23 Rev
Na osnovu zakona	Dosjelost - opća dobra	Okolnost da je određeno zemljište upisano u zemljišnoj knjizi kao dobro u općoj upotrebi ne znači, sama po sebi, da se zaista radi o takvom dobru, ukoliko se to zemljište, zbog deeksproprijacije, nikada faktički nije ni koristilo kao dobro u općoj upotrebi.	Vrhovni sud Federacije BiH 41 0 P 072709 24 Rev
Sticanje vlasništva Na osnovu zakona	Dosjelost	Ne može se dosjelošću steći pravo vlasništva na stanu u državnoj svojini na kojem je postojalo stanarsko pravo.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 0 P 616999 24 Rev

¹ Presude navedene u dokumentu možete naći na Portalu sudske prakse (E-sentenca) koji je dostupan na linku <https://sudskapraksa.pravosudje.ba/>. Portalu takođe možete pristupiti i preko internet stranica sudova najviše instance u Bosni i Hercegovini, odnosno internet stranice Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.

Sticanje vlasništva Na osnovu zakona	Dosjelost	Zaključak o nesavjesnosti posjednika može se zasnovati ne samo na sadržaju dokaza izvedenih od strane tuženog već i na sadržaju dokaza izvedenih od strane samog tužitelja-posjednika.	Vrhovni sud Federacije BiH 42 O P 058568 24 Rev
Pravo vlasništva	Zaštita i prestanak prava vlasništva	Kada tužitelji vlasničkom tužbom traže predaju u posjed dijela nekretnina na kojoj su upisani kao suvlasnici, materijalno-pravni prigovor tuženog da je na predmetnim nekretninama stekao pravo vlasništva dosjelošću, sud je dužan raspraviti i bez postavljanja protivtužbenog zahtjeva.	Vrhovni sud Federacije BiH 17 O P 110863 23 Rev
Pravo vlasništva	Zaštita i prestanak prava vlasništva	Za vlasnički zahtjev tužene radi predaje stana u posjed, pored neposrednog posjednika pasivno je legitimisan i posredan posjednik koji je faktičku vlast na stvari vrši preko druge osobe, koja po nekom pravnom osnovu ima stvar u neposrednom posjedu (član 315. stav 2. Zakona o stvarnim pravima)	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O P 607540 24 Rev
Pravo svojine	Zajednička svojina	Kada je zgrada podignuta za vrijeme trajanja porodične zajednice na osnovu sporazuma njenih članova sposobnih za privređivanje, onda takav sporazum, sa izraženom namjerom da se gradnja vrši za sve ili za određene članove porodične zajednice, predstavlja odlučnu činjenicu u pogledu sticanja prava svojine građenjem za članove te zajednice. Za sticanje prava susvojine nadogradnjom sprata takođe je potreban sporazum, odnosno odobrenje vlasnika nepokretnosti, što je dužan da dokaže tužitelj.	Vrhovni sud Republike Srpske 85 O P 086429 23 Rev
Vlasničko-pravne tužbe	Vlasničko-pravna tužba	Za podnošenje brisovne tužbe, koja glasi na utvrđenje pravne nevaljanosti zemljišnoknjižnog upisa i brisanje tog upisa, tužitelj koji nikada nije bio upisan u zemljišnim knjigama kao titular prava vlasništva, nije aktivno legitimiran.	Vrhovni sud Federacije BiH 32 O Ps 349215 23 Rev
Svojinsko-pravne tužbe	Tužba iz pretpostavljenog vlasništva	Kada je dokazan nesumnjiv i neprekinuti niz savjesnih i zakonitih posjednika, koji su faktički posjed sticali singularnom ili univerzalnom sukcesijom u vremenu dužem od 60 godina, ispunjeni su uslovi za usvajanje zahtjeva tužitelja za upis u katastar nepokretnosti kao vlasnika predmetnih nepokretnosti.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 O P 315763 23 Rev
Vlasničko-pravne tužbe	Tužba za povrat stvari	U parnici radi iseljenja i predaje u posjed stana članovi porodičnog domaćinstva tuženog koji sa njim žive u stanu koji je vlasništvo tužitelja nisu nužni ni jedinstveni suparničari, koji bi se smatrali jednom strankom, i ne moraju biti obuhvaćeni na pasivnoj strani jer ne	Vrhovni sud Federacije BiH 43 O P 184040 23 Rev

		stanuju u stanu temeljem nekog posebnog pravnog osnova već dijele pravnu sudbinu tuženog.	
Prestanak prava svojine	Faktička eksproprijacija	U slučaju kada javna vlast dozvoljava izgradnju objekata od javnog interesa na zemljištu koje nije formalno eksproprijsano, ugrožavaju se i povrjeđuju subjektivna prava vlasnika tog zemljišta, pa isti ima pravo na punu naknadu za ograničeno ili oduzeto pravo svojine u visini tržišne vrijednosti zemljišta.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 O P 314823 23 Rev
Prestanak prava svojine	Faktička eksproprijacija	Naknada po osnovu faktičke eksproprijacije pripada samo onom fizičkom ili pravnom licu koje je u momentu izvođenja radova od javnog interesa imalo pravo svojine ili neko drugo stvarno pravo na oduzetoj nepokretnosti.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 O P 197074 24 Rev
Ograničenja prava vlasništva	Ograničenja prava vlasništva	U slučaju izgradnje dalekovoda (bez ranije provedenog postupka eksproprijacije), u naravi se (u to vrijeme – vrijeme izgradnje) faktički uspostavlja pravo služnosti na zemljištu tužitelja u korist tuženog kao elektro-gospodarstvenog poduzeća koje obavlja općekorisnu djelatnost (nepotpuna faktička eksproprijacija). Navedeno stanje na terenu u pravilu ima za posljedicu umanjene vrijednosti tog zemljišta kao štetne posljedice (rezultat ograničavanja prava vlasnika da u punom kapacitetu koristi svoje nekretnine), a koja (prekomjerna) šteta se, zbog svoje prirode (rezultat obavljanja općekorisne djelatnosti tuženog), funkcije (faktičko ustanovljenje prava služnosti u korist tuženog) i posljedica koje (obavljanje općekorisne djelatnosti tuženog) proizvodi na imovini (nekretninama) tužitelja (nemogućnost tužitelja da vlastitu imovinu koristi u punom kapacitetu koje pravo mu garantira članak II stavak 3. točka k) Ustava Bosne i Hercegovine kao i članka 1. Protokola I uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda), ima tretirati kao ograničavanje (djelomično lišenje) prava vlasništva tužitelja na vlastitoj imovini (ograničenje/djelomično lišenje prava na mirno uživanje imovine).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O P 129574 23 Gž
Prestanak prava vlasništva	Faktička eksproprijacija		
Prestanak prava vlasništva	Faktička eksproprijacija	Zahtjev za novčanu naknadu zbog izvršene faktičke eksproprijacije ne zastarijeva. Drugačije pravno rezoniranje – da se u konkretnom slučaju imaju primijeniti odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje reguliraju rokove za nastupanje zastarjelosti potraživanja i samog prava za posljedicu bi imale derogiranje prava tužitelja na mirno	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH

		uživanje imovine (pravo na imovinu) kao i zabranu njenog oduzimanja (a što svakako uključuje i njeno ograničavanje) a koju zaštitu mu izravno garantira, kako članak II stavak 3. točka k) Ustava Bosne i Hercegovine, tako i članak 1. Protokola I uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.	96 0 P 129574 23 Gž
OBLIGACIONO PRAVO			
Odgovornost za štetu	Odgovornost pravnog lica za štetu	Ukoliko je upravni akt organa tužene poništen u upravnom sporu zbog pogrešne primjene pravne norme, postoji njena odgovornost za naknadu štete tužitelju po tom osnovu, samo ako nepravilan i nezakonit rad tog organa odgovara pojmu „dovoljno ozbiljne povrede“.	Vrhovni sud Republike Srpske 60 0 Ps 030264 23 Rev
Odgovornost za štetu	Odgovornost za štetu (upravitelj ceste)	Na tuženom upravitelju ceste je teret dokazivanja da je do štete došlo bez njegove krivice. Okolnost daje tuženi izvršio ophodnju spornog dijela autoceste, na kojoj se dogodio nalet psa nepoznatog vlasnika na vozilo tužitelja, sama po sebi ne znači da nema njegove odgovornosti za štetu, odnosno da nema njegovih propusta u održavanju ili postavljanju zaštitne ograde, budući daje isti u obavezi da održava autocestu na način koji omogućava siguran saobraćaj.	Vrhovni sud Federacije BiH 36 0 P 063435 24 Rev
Odgovornost za štetu	Odgovornost za drugoga	Odredbom članka 166. Zakona o obligacionim odnosima jasno je regulirano da ako pored roditelja za štetu odgovara i dijete, njihova odgovornost je solidarna, a što dalje znači da oštećenik kao vjerovnik može zahtijevati bilo od roditelja, bilo od djeteta, bilo od svih naknadu uzrokovane štete, pa u slučaju da roditelji naknade štetu u cijelosti, isti imaju prema djetetu regresno pravo, baš kao što i dijete ako je platilo ima pravo regresa prema roditeljima ovisno od stupnju njihove krivnje.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 P 096392 23 Gž 4
Odgovornost za štetu	Odgovornost za drugoga	Redoviti i nesporno potrebni razgovori oca i sina o muško-ženskim odnosima u svakodnevnim životnim situacijama ne ekskulpiraju roditelje da svom mladb. djetetu kojeg puštaju na proslavu Nove godine u diskoteku dodatno i sa dužnom pažnjom ukažu, ne samo na potrebu poštivanja osoba ženskog spola nego i na sve druge rizike i opasnosti koji prate taj izvanredni događaj (praćen „alkoholom, opuštajućim raspoloženjem i novogodišnjom euforijom prisutnih“) a koji može narušiti tu ravnotežu u muško-ženskim odnosima.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 P 096392 23 Gž 4

Odgovornost za štetu	Odgovornost za drugoga	„Proslava Nove godine u diskoteci“ kao izvanredni događaj u životu svih a osobito kod djece i maloljetnika, ne nosi sa sobom samo lijepe trenutke nego i rizike i opasnosti uslijed kojih vrlo lako mogu nastati neugodna dešavanja a nerijetko i krajnje socijalno nedopušteni događaji koji za posljedicu mogu imati i kaznenu odgovornost, na što su tuženi kao roditelji u obvezi prethodno upozoriti svoju mlđb. djecu (bez obzira da li je dijete u ranijem periodu pokazivalo devijantna ponašanja ili ne) jer se prema redovitom tijeku stvari očekuje da su im (roditeljima), kao punoljetnim osobama sa prosječnim životnim iskustvom, takvi rizici i opasnosti koji prate „proslave Nove godine u diskoteci“ poznati.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 096392 23 Gž 4
Odgovornost za štetu	Odgovornost za drugoga	Odredbom članka 165. stavak (4) Zakona o obligacionim odnosima predviđeno je da se stvarnim štetnicima smatraju malodobnici, a kao za njih odgovorni presumptivni štetnici utvrđeni su njihovi roditelji, pa kako roditelji nisu učinili nedopušteno djelo, njihova odgovornost se temelji na pravno-relevantnom odnosu roditelja i djece kao i činjenici da nad svojom mlđb. djecom nisu dovoljno brižljivo poduzimali odgojne mjere i vodili nadzor zbog čega se pretpostavlja postojanje njihove odgovornosti za nadzor.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 096392 23 Gž 4
Odgovornost za štetu	Odgovornost za štetu	Prodavatelj ni proizvođač, u smislu odredbe članka 482. stavak (2) Zakona o obligacionim odnosima, ne odgovaraju za štetu koju pretrpi kupac uslijed oštećenja kupljene stvari izazvanog skrivenim nedostatkom za koji stranke nisu znale, ako je do štete došlo po isteku šest mjeseci od predaje stvari i po isteku garantnog roka, osim ukoliko je ugovoren dulji rok.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O Mal 142905 23 Gž
Odgovornost za štetu Zaštita potrošača	Odgovornost za štetu Pravna zaštita potrošača Garancija za proizvod ili uslugu	Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini (koji se primjenjuje kao <i>lex specialis</i> u odnosu na Zakon o obligacionim odnosima) propisana je zaštita kupca u slučaju nedostatka na kupljenom proizvodu, kao i modaliteti zaštite, pa iako je odredbom članka 18. navedenog zakona reguliran subjektivni rok od dva mjeseca kao i objektivni rok od dvije godine za ostvarivanje zaštite u slučaju skrivenog nedostatka, nema mjesta njihovoj primjeni na situacije kada se radi o skrivenom nedostatku na kupljenom proizvodu za koju je izdata garancija.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O Mal 142905 23 Gž
Naknada materijalne štete	Naknada materijalne štete	Totalna šteta na zemljištu postoji ukoliko je zemljište oštećeno do te mjere da se više ne može upotrebljavati za svoju namjenu, odnosno kada se oštećenja zemljišta mogu uporediti sa propadanjem stvari.	Vrhovni sud Federacije BiH 127 O P 061404 24 Rev

Naknada materijalne štete	Naknada materijalne štete	Nisu ispunjeni uslovi za odgovornost radnika, u smislu odredaba člana 164 Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske", 134/11, 82/13, 96/13, 103/15, 111/21, 15/22 i 132/22), ukoliko je pravosnažnom presudom ishodenom u krivičnom postupku utvrđeno da je isti izazvao saobraćajnu nezgodu iz nehata.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 0 P 318325 23 Rev
Naknada materijalne štete	Naknada materijalne štete	Institut „zloupotrebe pravnog lica“ se odnosi na odgovornost članova privrednog društva prema trećim licima, pa član privrednog društva kao tužitelj u sporu za naknadu štete nije treće lice u smislu odredbe člana 15. Zakona o privrednim društvima.	Vrhovni sud Republike Srpske 57 0 Ps 135422 23 Rev
Naknada materijalne štete	Izmakla korist Stepen dokazanosti	U sporu radi naknade štete s naslova izgubljene koristi oštećeni je dužan postojanje štetne radnje dokazati sa stepenom sigurnosti, a postojanje uzročne veze između štetne radnje i izmakle koristi dužan je dokazati sa stepenom vjerovatnosti.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 0 P 493303 24 Rev
Naknada nematerijalne štete	Zbog tjelesnih povreda	Kada je u pitanju prigovor tuženih o postojanju doprinosa tužiteljice, a što se prema istima ogleda u tome da „je kritične večeri bila izazovnog ponašanja, bila je pod dejstvom alkohola, ljubila se i grlila sa mladićima u društvu J., posrtala, padala na pod, bila izazovno obučena i doprinijela emotivno zapaljivoj atmosferi“, ovaj sud predmetne okolnosti cijeni takvima da ni na koji način ne mogu biti od utjecaja na postojanje bilo kakvog doprinosa tužiteljice u nastanku kritičnog događaja u kojem je ista silovana. Svako drugačije razmišljanje i rezoniranje za posljedicu bi imalo izravnu povredu članka 30. stavak (1) Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilju u obitelji.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 P 096392 23 Gž 4
Naknada nematerijalne štete	za duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti	Okolnost da je tužiteljica u periodu nakon kritičnog događaja uspješno završila srednju školu, da je upisala fakultet na kojem je redovno polagala ispite, da je položila vozački ispit kao i da je u tom periodu zasnovala i izvanbračnu zajednicu, su okolnosti koje kako pojedinačno tako i u svojoj sveukupnosti, predstavljaju dodatne kriterije koji se imaju uzeti u obzir kod korekcije visine pravične naknade.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 P 096392 23 Gž 4
Kamate	Procesne	Zatezna procesna kamata se ne može u parnici zahtijevati kao samostalno potraživanje već samo uz potraživanje dospjelih obračunatih neisplaćenih zateznih ili ugovorenih kamata.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 0 Ps 717541 24 Rev

Osiguranje	Osiguranje lica	Tužitelj koji nije bio osiguranik po polici osiguranja, već samo ugovarač osiguranja u korist treće osobe (vinkulirana polica), nema aktivnu legitimaciju da vodi parnični postupak i zahtijeva isplatu naknade štete od tuženog zbog nastupanja osiguranog slučaja bez pristanka osiguranika.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O Ps 708990 22 Rev
Osiguranje	Osiguranje od odgovornosti	Za štetu pričinjenu trećim licima upotrebom neosiguranog vozila postoji solidarna odgovornost vlasnika neosiguranog motornog vozila i lica koje je upravljalo tim vozilom.	Vrhovni sud Federacije BiH 32 O P 331790 23 Rev
Ugovori	Ugovor o poklonu	Kod utvrđenih činjenica da je ugovor o darovanju nekretnina zaključen dana 05.04.2017. godine a tužba za pobijanje te dužnikove pravne radnje predana je sudu dana 30.03.2020. godine, to je ista podnijeta unutar trogodišnjeg prekluzivnog roka iz člana 285. stav 1. ZOO, jer je riječ o tužbi kojom tužiteljice pobijaju besteretno raspolaganje dužnika iz člana 281. stav 2. ZOO.	Vrhovni sud Federacije BiH 20 O P 065565 23 Rev
Ugovori	Ugovor o djelu	Kada je poslenik izvršio posao kako je ugovoreno i po pravilima posla, predao naručiocu izrađenu stvar, koji je tako primio njegov rad, naručilac je u obavezi na posleniku isplati ugovorenu naknadu za izvršeni rad.	Vrhovni sud Republike Srpske 57 O Ps 136510 23 Rev
Ugovori	Ugovor o zajmu	Kada ugovor o zajmu, kao zajmodavac, nije zaključila banka, već pravno lice koje nema to svojstvo, za ocjenu pravne valjanosti toga ugovora nisu relevantne odredbe Zakona o bankama Republike Srpske, već Zakona o obligacionim odnosima.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 O P 309901 23 Rev
Ugovori	Ugovor o kreditu	U situaciji kada je jedan dužnik sredstvima kredita ispunio obavezu prema povjeriocu, ima pravo zahtijevati od sudužnika da mu nadoknadi dio obaveze koja pada na njega, ali samo u obimu u kojem je dospjela, u visini isplaćenih rata kredita.	Vrhovni sud Federacije BiH 51 O P 188912 23 Rev
Ugovori	Ispunjenje ugovora	Odredba člana 122. ZOO koja propisuje pravilo istovremenog ispunjenja ugovornih obaveza je dispozitivne prirode, pa je moguće da ugovarači drugačije ugovore redosljed ispunjenja obaveza tako da prvo jedna ugovorna strana ispuni obavezu a naknadno i druga ugovorna strana.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O Ps 387307 24 Rev 3

Ugovori	Prividni ugovori	Fiktivan ugovor postoji kada strane samo prividno zaključuju pravni posao bez namjere da izazovu pravna dejstva, što znači da kod njih postoji svjestan i sporazuman nesklad između volje i njenog izjavljivanja. Prividan ugovor nema učinka među strankama pa se smatra da nije ni nastao.	Vrhovni sud Federacije BiH 17 O P 085897 24 Rev
Obligacioni odnosi	Sticanje bez osnova	Kada je izvršena deekproprijacija nekretnine i vraćena u vlasništvo ranijeg vlasnika, on ima obavezu da vrati isplaćenu naknadu koja se utvrđuje u revalorizovanom iznosu primljenog dinarskog iznosa naknade, a ne prema tržišnoj vrijednosti vraćenog zemljišta.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O P 523235 23 Rev
Obligacije (obaveze)	Sticanje bez osnova	Pod sticanjem bez osnova se podrazumijeva sticanje stvari ili prava ili koristi, koje su ušle u svojinu sticaoca, a do tog sticanja je došlo bez pravnog osnova.	Vrhovni sud Republike Srpske 80 O P 073401 24 Rev 2
Prestanak obaveze	Ispunjenje	Po odredbi članaka 7. i 246. stavak (1) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, teret dokazivanja tvrdnji da je dug plaćen je na tuženoj a ne tužitelju, tim prije što se radi o dokazivanju činjenice koja sprječava ostvarivanje prava ili uslijed koje je pravo prestalo.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O Mal 146067 23 Gž
Prestanak obaveze	Zastarjelost	Pitanje legitimacije za vođenje parnice nije procesne prirode i ono ne spada u prethodna pitanja o dopuštenosti tužbe, o kojima sud može odlučiti i bez rasprave, nego u materijalno-pravna pitanja od kojih zavisi osnovanost tužbenog zahtjeva, koja se rješavaju presudom na osnovu usmene rasprave. Zbog toga se ne može smatrati daje podnošenjem tužbe protiv dužnika u odnosu na kojeg je tužbeni zahtjev odbijen zbog nedostatka pasivne legitimacije, prekinuto zastarijevanje potraživanja tužitelja prema drugom dužniku.	Vrhovni sud Federacije BiH 58 O P 206292 23 Rev
Prestanak obaveze	Prebijanje-kompenzacija	U situaciji kada materijalnopravni osnovi međusobnih potraživanja tužitelja i tužene nisu isti (ne radi se o dva obligaciona odnosa regulirana Zakonom o obligacionim odnosima, već se radi o tužbenom zahtjevu za isplatu duga i kompenzacijskom prigovoru tužene kojim se potražuje isplata plaća), onda nema mjesta primjeni odredbe članka 336. Zakona o obligacionim odnosima (kompenzaciji).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O P 151151 23 Gž

Prestanak obaveze	Prebijanje-kompensacija	Pravila kojima se regulira institut protutužbe (pa tako i kompenzacijske protutužbe), prema principu <i>mutatis mutandis</i> , imaju se primijeniti i na regulaciju instituta prigovora kompenzacije (osim ukoliko odredbama Zakona o parničnom postupku nije drugačije regulirano).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 P 151151 23 Gž
Vrste obaveze Imovinski odnosi	Solidarne obaveze Bračna/vanbračna stečevina	Zahtjev za isplatu polovine iznosa solidarne obaveze koja je postojala prema trećem licu, jedan bračni partner prema drugom može pred sudom (ili vansudskim putem) osnovano potraživati tek nakon potpunog izmirenja solidarne obaveze prema trećem licu (povjeriocu te obaveze).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 P 134520 23 Gž
PRIVREDNO PRAVO			
Oblici privrednog društva	Društvo sa ograničenom odgovornošću	Radnje raspolaganja imovinom i imovinskim pravima tuženog kao društva i dužnika tužitelja, koje su preduzete nesavjesno i očigledno suprotno interesima društva, s ciljem da se društvo dovede u položaj nemogućnosti izmirenja obaveza prema dužniku, odnosno do stečaja i brisanja pravnog subjekta iz registra pravnih lica, predstavlja zloupotrebu privrednog društva.	Vrhovni sud Republike Srpske 60 0 Ps 030404 23 Rev
Mjenica	Subjektivni prigovori	Subjektivni ili relativni mjenični prigovori su oni prigovori koji proizilaze iz nekog ličnog međusobnog odnosa mjeničnog dužnika i povjerioca. Taj odnos nema nikakvog uticaja na novog imaoca mjenice, jer se on ne nalazi u takvom ličnom odnosu sa mjeničnim dužnikom. Zato lični ili subjektivni mjenični prigovori imaju samo relativno dejstvo i mogu se staviti samo onom licu koje se nalazi u tom ličnom odnosu sa mjeničnim dužnikom.	Vrhovni sud Federacije BiH 41 0 P 087464 24 Rev
Mjenica	Objektivni prigovori	Objektivni mjenični prigovori imaju apsolutno dejstvo i mogu se staviti kako sadašnjem tako i svakom novom imaocu mjenice, bez obzira na to koliko je puta ona prenesena. Oni proizilaze iz mjeničnog obrasca, nešto su objektivno, postojeće, vidljivo i vezano za samu mjenicu.	Vrhovni sud Federacije BiH 41 0 P 087464 24 Rev
Privredno pravo	Stečaj	Za pobijanje pravne radnje stečajnog dužnika potrebno je da se ispune preduslovi, a to su: da je otvoren stečajni postupak, da u stečajnoj masi nema dovoljno sredstava za potpuno namirenje stečajnih povjerilaca, da je pravni posao punovažan; te da su ispunjeni i opći uslovi pobijanja iz člana 80. Zakona o stečajnom postupku a to su: da se spornom pravnom radnjom remeti ravnomjerno namirenje povjerilaca (oštećenje povjerilaca), odnosno da su pojedini povjerioci stavljeni u povoljniji položaj (pogodovanje povjerilaca); kao i da su ispunjeni i posebni uslovi pobijanja iz člana 83. Zakona o stečajnom postupku (objektivni i subjektivni) i to: namjera dužnika da pobijanom radnjom ošteti povjerioce (onemogućiti ih u namirenju iz nekog predmeta), znanje druge	Vrhovni sud Federacije BiH 65 0 Ps 654338 24 Rev 2

		strane da (a) dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i (b) namjeru dužnika da pobijanom radnjom ošteti povjericu (onemogućiti ih u namirenju iz nekog predmeta).	
RADNO PRAVO			
Radno pravo	Ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa	Tužba za utvrđenje postojanja radnog odnosa nije vezana za rok pa se ista ne može odbaciti. Međutim, prilikom odlučivanja o osnovanosti tog zahtjeva, mora se voditi računa o tome da li je radnik blagovremeno zatražio zaštitu svog povrijeđenog prava iz radnog odnosa. Tužba na utvrđenje ne može zamijeniti zaštitu koju je propustio zahtijevati radnik i nije paralelan put zaštite, čime bi se otklonila primjena odredaba radno-pravnih propisa.	Vrhovni sud Federacije BiH 55 0 Rs 004356 23 Rev
Zaštita radnika	Zaštita prava profesionalnih vojnih lica	Ukoliko je rukovodilac saglasan, da kao zamjena za obavljanje poslova odsutnog komandira voda postavi profesionalno vojno lice nižeg čina, samim tim prihvata sva ograničenja prilikom zamjene odsutnog vojnog lica (kako u pogledu obima zadataka koja obavlja, nedostatka potrebnih kvalifikacija i čina da bi preuzeo zadatke u punom kapacitetu) i ako zamjena traje duže od 30 dana, to lice stiče status vršioca dužnosti čime ispunjava zakonske uslove za ostvarivanje prava koja pripadaju formacijskom mjestu na kome se mijenja odsutno vojno lice.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 P 042430 23 Gž
Zaštita prava radnika	Pobijanje odluke disciplinskih organa	Subjektivni rok od 3 mjeseca za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka radi povrede radne obaveze, teče od dana saznanja za činjenice koje su osnov za davanje otkaza ugovora o radu, pa ako su ispunjeni uslovi za primjenu subjektivnog roka tada se zastarjelost ne može cijeliti prema objektivnom roku od 6 mjeseci koji počinje teći od dana nastupanja činjenica koje su osnov za davanje otkaza.	Vrhovni sud Republike Srpske 89 0 Rs 071642 24 Rev
Zaštita prava radnika	Za isplatu plata, doprinosa i naknade plate	U slučaju da se utvrdi da je otkaz ugovora o radu bio nezakonit, ne može sud odbiti zahtjev za naknadu neisplaćenih plata, samo zato što radnik nije obračunao visinu plata, tražeći istu za određeni period, shodno ugovoru o radu.	Vrhovni sud Republike Srpske 89 1 Rs 052912 23 Rev
Radno pravo	Prava i obaveze iz radnog odnosa	Rok od 6 mjeseci za podnošenje tužbe za sudsku zaštitu prava iz radnog odnosa je prekluzivni rok (strogi zakonski rok). U slučaju propuštanja tog roka gubi se pravo na sudsku zaštitu.	Vrhovni sud Republike Srpske 82 0 Rs 020712 24 Rev

Radno pravo	Prava i obaveze iz radnog odnosa	Plata pripada radniku isključivo za rad, dok mu naknada plate pripada u slučajevima opravdanog odsustva sa posla.	Vrhovni sud Republike Srpske 77 O Rs 083463 24 Rev
Zaštita radnika	Pobijanje odluke o prestanku radnog odnosa	Sudska zaštita u slučaju nezakonitog otkaza ugovora o radu ostvaruje se zahtjevom za utvrđivanje nezakonitosti odluke o otkazu odnosno prestanku ugovora o radu, pri čemu tužbenim zahtjevom nije nužno tražiti i poništenje odluke kojom je poslodavac odbio prigovor radnika protiv odluke o otkazu.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O Rs 585400 23 Rev
Zaštita radnika Ugovori	U slučaju raskida ugovora o specijalizaciji Ugovor o specijalizaciji	Kada tužitelj i tuženi nisu zaključili pisani ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi specijalizacije, kojim bi se na nesporan način utvrdilo da li tuženi kao specijalizant ima za obvezu tužitelju kao zdravstvenoj ustanovi, u slučaju raskida radnog odnosa po završetku specijalizacije, vratiti i bruto (naknade) plaća koje je ostvario za vrijeme specijalizacije kao jednog od troškova nastalog obavljanjem specijalističkog staža, to, u okolnostima konkretnog slučaja, nema mjesta revizijskim navodima tužitelja (zdravstvene ustanove) da je drugostupanjski sud dio odredbe pravilnika „troškovi po osnovu upućivanja na specijalizaciju“ trebao tumačiti kao „sve troškove povodom upućivanja specijalizanta na specijalizaciju pa i troškove isplate bruto plaće za vrijeme specijalizacije“.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 138400 23 Rev
Zaštita radnika Ugovori	U slučaju raskida ugovora o specijalizaciji Ugovor o specijalizaciji	Iako je tužitelj (zdravstvena ustanova) tužbenim zahtjevom potraživao od specijalizanta isplatu (povrat) isplaćenih bruto plaća, a pravilno bi bilo povrat isplaćenih bruto naknada plaća, to samo po sebi nema utjecaj na određenost tužbenog zahtjeva.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 138142 23 Gž
Zaštita radnika Ugovori	U slučaju raskida ugovora o specijalizaciji	Specijalizant za vrijeme obavljanja specijalističkog rada kod druge zdravstveno-obrazovne institucije ima pravo na naknadu plaće, a ne i na plaću.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 138142 23 Gž

Zaštita radnika	U slučaju raskida ugovora o specijalizaciji	Zdravstvenoj ustanovi ne pripada pravo na povrat isplaćenih novčanih sredstava na ime pripravnosti i dežurstva koje je specijalizant ostvario radeći kao ordinirajući liječnik za svoju matičnu zdravstvenu ustanovu.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O P 138142 23 Gž
Ugovori	Ugovor o specijalizaciji		
Zaštita radnika	Isplata neisplaćenih plata i drugih novčanih potraživanja Za isplatu plata, doprinosa i naknade plate	Kada je tužiteljici tijekom trajanja radnog odnosa koji je predmetom utuženog perioda isplaćivan veći iznos neto plaće nego što je bilo prethodno pismeno ugovoreno i kada je takav (veći) iznos neto plaće sukladno poreznim propisima evidentiran kod poreznih i drugih mjerodavnih javnih tijela, a koji podaci o visini neto plaće služe kao porezna osnovica za obračun pripadajućih doprinosa i drugih javnih davanja, to tužiteljici u okolnostima konkretnog slučaja pripada pravo na uplatu mjerodavnom mirovinskom zavodu onog iznosa doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje koji je vještak obračunao na temelju stvarno isplaćenih neto plaća tužiteljici u utuženom periodu.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O Rs 150433 23 Rsž
Zaštita radnika	Za naknadu štete na radu i u vezi sa radom	Uposlenik je odgovoran za štetu poslodavcu u slučaju kumulativnog ispunjenja sljedećih uvjeta: da je u momentu poduzimanja štetne radnje imao svojstvo uposlenika; da je štetu učinio na radu ili u svezi sa radom; da je štetu uposlenik prouzrokovao namjerno ili iz krajnje nepažnje; da između štetne radnje i posljedice postoji uzročno-posljedična (kauzalna) sveza kao i ukoliko ne postoje razlozi za isključenje odgovornosti uposlenika. Stoga, ukoliko poslodavac tvrdi da je oštećenik uslijed protupravnih radnji njegovog uposlenika, dužan je da dokaže postojanje svih kumulativno predviđenih uvjeta.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O P 147213 23 Gž
NASLJEDNO PRAVO			
Nasljeđivanje na osnovu zakona	Nužni nasljednici	U sporu radi vraćanja poklona zbog povrede nužnog nasljednog dijela, prilikom izračunavanja nužnog i raspoloživog dijela, mora se uzeti u obzir i ostavinska imovina ostavitelja koja se nalazi na području Republike Srpske, a ne isključivo ostavinska imovina koja se nalazi	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O P 730641 24 Rev
Nasljednopravni ugovori	Ugovor o doživotnom izdržavanju	Kada je utvrđeno da nekretnine koje su predmet tužbenog zahtjeva čine bračnu stečevinu prednika parničnih stranaka u jednakim dijelovima (1/2), tada jedan bračni partner, ugovorom o doživotnom izdržavanju, može raspolagati samo sa svojim suvlasničkim dijelom, a ne i sa dijelom koji je pripadao njegovom bračnom partneru. Takav pravni posao, u dijelu utvrđenog suvlasništva drugog bračnog partnera apsolutno je ništav. U	Vrhovni sud Federacije BiH 22 O P 048704 22 Rev
Imovinski odnosi	Bračna/vanbračna stečevina		

		odnosu na suvlasnički dio sa kojim nije raspolagao drugi bračni partner za svog života, njegovi potomci nasljeđuju po zakonu, dakle oni su zakonski, a ne nužni nasljednici.	
Nasljednopravni ugovori	Ugovor o doživotnom izdržavanju	U situaciji očevidne neusuglašenosti propisa (Zakona o nasljeđivanju SR BiH i Zakona o bilježnicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), ispunjenost zahtijevane forme ugovora o doživotnom uzdržavanju ima se cijeliti sa aspekta provjere valjanosti forme ugovora na način kako je propisano Zakonom o nasljeđivanju SR BiH.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 P 152322 23 Gž
Prelazak ostavine na nasljednike	Odgovornost nasljednika za dugove ostavitelja	Teret dokazivanja visine vrijednosti naslijeđene imovine je na nasljednicima, kada tvrde da je ta vrijednost manja od iznosa koji se od njih potražuje na ime duga ostavioca.	Vrhovni sud Republike Srpske 92 0 P 052713 23 Rev 2
PORODIČNO PRAVO			
Prestanak braka	Razvod braka	Postupak pokrenut po tužbi majke umrlog bračnog partnera protiv drugog bračnog partnera radi utvrđenja da je postojao osnov za razvod braka predstavlja bračni spor, pa revizija protiv presude donesene u drugom stepenu nije dopuštena.	Vrhovni sud Federacije BiH 43 0 P 227889 24 Rev
Imovinski odnosi	Bračna/vanbračna stečevina	Zakonska je pretpostavka da pokloni trećih lica učinjeni tokom bračne zajednice (u novcu, stvarima, radu, drugim vrstama pomoći i slično) ulaze u zajedničku imovinu bračnih supružnika, bez obzira koji je od njih primio poklon.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 0 P 206135 23 Rev
Imovinski odnosi	Bračna/vanbračna stečevina	U slučaju kada bračni partneri ugovorom nisu podijelili bračnu stečevinu, povjerilac bračnog partnera ima aktivnu legitimaciju na podnošenje tužbe za podjelu bračne stečevine, kako tokom braka, tako i po prestanku braka.	Vrhovni sud Federacije BiH 17 0 P 085897 24 Rev

Imovinski odnosi	Bračna/vanbračna stečevina	Ako jedan supružnik pribavi novčana sredstva otuđenjem svoje posebne imovine i tim novčanim sredstvima za vrijeme braka pribavi drugu pokretnu stvar, onda ona čini posebnu imovinu tog supružnika ukoliko iz uvjeta, načina, motiva i okolnosti pod kojima je pokretna stvar pribavljena ne proizilazi što drugo (npr. da novokupljena pokretna stvar bude zajednička imovina bračnih partnera tj. bračna stečevina).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 O P 139454 23 Gž
Imovinski odnosi Međunarodno procesno pravo	Bračna/vanbračna stečevina Priznanje strane sudske odluke	Nagodba (sporazum), zaključena pred inostranim sudom između bivših bračnih drugova o podjeli bračne stečevine na nekretnini koja se nalazi u BiH, nije smetnja za vođenje parnice pred domaćim sudom za utvrđenje bračne stečevine na toj nekretnini pošto je za rješavanje sporova na nekretnini u svojini građana isključivo nadležan sud u BiH.	Vrhovni sud Federacije BiH 23 O P 050577 23 Rev
STAMBENO PRAVO			
Stambeno pravo	Pravo na dom	Dugogodišnjim bespravnim nesmetanim stanovanjem u spornom stanu tužiteljica nije stekla određena prava, prvenstveno da ostvari pravo na dom, zbog činjenice da je upisana kao suvlasnik druge nepokretnosti.	Vrhovni sud Republike Srpske 71 O P 310855 24 Rev
Stambeno pravo	Otkup stana	Kako je predmetni stan dodijeljen na korištenje tuženom kao samcu, te u vrijeme podnošenja zahtjeva za otkup stana, kao i u vrijeme ovjere potpisa na ugovoru o otkupu stana, nije postojala odluka suda o utvrđenju vanbračne zajednice između tužiteljice i tuženog, niti o pravu tužiteljice u odnosu na predmetni stan, to nije postojala obaveza traženja njene saglasnosti u postupku otkupa navedenog stana.	Vrhovni sud Republike Srpske 95 O P 076091 23 Rev
ZAŠTITA OD DISKRIMINACIJE			
Ostali oblici diskriminacije Zaštita od diskriminacije	Mobing	Radnik je u postupku radi zaštite od mobinga dužan dokazati sa stepenom pretežne vjerovatnoće postojanje radnji koje imaju ponižavajući efekat na njega. Razlikovanje po nekoj zaštićenoj osnovi nije uslov postojanja mobinga, pa stoga postupak i predmet dokazivanja ne zahtijeva provođenje testa diskriminacije i određivanje komparatora.	Vrhovni sud Federacije BiH 17 O Rs 111248 24 Rev
Zaštita od diskriminacije	Zabrana diskriminacije	Višegodišnje raspoređivanje tužiteljice na radno mjesto nastavnika razredne nastave u područnoj školi, povodom kojeg je i zasnovala radni odnos, samo po sebi ne predstavlja akt diskriminacije ili mobinga.	Vrhovni sud Federacije BiH 17 O Rs 111248 24 Rev

➤ Građansko procesno pravo

Oblast	Deskriptor(i)	Stav sudske prakse	Broj predmeta
PARNIČNI POSTUPAK			
Nadležnost suda	Apsolutna nenadležnost	Redovni sudovi nisu nadležni za postupanje u predmetima u kojima se traži skidanje video nadzornih kamera sa zajedničkih dijelova zgrada, nego je to Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, kojoj se podnosi zahtjev, a protiv čijeg rješenja se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.	Vrhovni sud Federacije BiH 58 0 P 216577 23 Rev
Nadležnost suda	Sukob nadležnosti	Sud u izvršnom postupku se ne može oglasiti mjesno nenadležnim nakon donošenja Rješenja o izvršenju.	Vrhovni sud Republike Srpske 89 0 I 087327 24 R
Opće odredbe	Rokovi	Da bi se neki rok za ispunjenje obveze smatrao bitnim sastojkom ugovora u smislu odredbe članka 125 Zakona o obligacionim odnosima, nije dovoljno samo ugovoriti određeni rok za ispunjenje, već ugovorne strane moraju izričito ugovoriti da je ugovoreni rok bitan sastojak ugovora. Osim toga, da je ugovoreni rok raskidni, može proizlaziti iz načina formuliranja roka („fiksno“, „najkasnije“, „u strogom roku“ i sl.) ili iz same prirode ugovora, što se utvrđuje konkretnim tumačenjem ugovornih odredaba i/ili svrhe ugovora.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 0 Ps 661317 23 Rev
Tužba	Tužba za utvrđenje	Uslov za podnošenje tužbe kojom se traži da se izvršenje proglasi nedopuštenim je da je treće lice, a ne izvršenik, podnijelo prigovor protiv rješenja o izvršenju i da ga je taj sud, odlučujući po podnesenom prigovoru, uputio da svoja prava (stvarno-pravnog ili obligaciono-pravnog karaktera) ostvari u parnici. Stoga je takva tužba izvršenika nadopuštena.	Vrhovni sud Republike Srpske 57 0 Ps 138028 23 Rev
Tužba	Otuđenje stvari ili prava u toku parnice	Otuđenjem prava o kojim teče parnica drugoj osobi tuženi gubi dotadašnju pasivnu stvarnu legitimaciju jer se član 61. ZPP odnosi na procesnopravne, a ne materijalnopravne učinke otuđenja stvari ili prava u toku parnice za koje je odlučno činjenično stanje u vrijeme zaključenja glavne rasprave.	Vrhovni sud Federacije BiH 33 0 P 070437 24 Rev

Sudske odluke	Presuda	U situaciji kada je tužiteljica u tužbi određeno naznačila potraživanu novčanu vrijednost putničkog motornog vozila, kao dijela bračne stečevine, okolnost da je u tužbi kao dokaz za tu pravno relevantnu činjenicu predložila vještačenje po vještaku mašinske struke, ne predstavlja smetnju za donošenje presude zbog propuštanja.	Vrhovni sud Federacije BiH 41 O P 094087 24 Rev
Sudske odluke	Paricioni rok	Paricioni rok se ne određuje u presudama kojima se stranci nalaže trpljenje. U smislu odredbe člana 179. stav (1) ZPP paricioni rok se određuje samo kad se se stranci u presudi nalaže izvršenje pozitivne činidbe.	Vrhovni sud Federacije BiH 65 O Ps 654338 24 Rev 2
Parnični postupak	Presuđena stvar	Ako postoji pravosnažno okončana parnica iz istog činjeničnog osnova u kojoj je sud odbio zahtjev za isplatu naknade po jednom pravnom osnovu, nije dopuštena tužba iz tog istog činjeničnog osnova po drugom pravnom osnovu.	Vrhovni sud Federacije BiH 33 O P 071399 23 Rev
Suparničari	Nužni suparničari	U parnici radi iseljenja i predaje u posjed stana članovi porodičnog domaćinstva tuženog koji sa njim žive u stanu koji je vlasništvo tužitelja nisu nužni ni jedinstveni suparničari, koji bi se smatrali jednom strankom, i ne moraju biti obuhvaćeni na pasivnoj strani jer ne stanuju u stanu temeljem nekog posebnog pravnog osnova već dijele pravnu sudbinu tuženog.	Vrhovni sud Federacije BiH 43 O P 184040 23 Rev
Prvostepeni postupak	Teret dokazivanja	Po odredbi članaka 7. i 246. stavak (1) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, teret dokazivanja tvrdnji da je dug plaćen je na tuženoj a ne tužitelju, tim prije što se radi o dokazivanju činjenice koja sprječava ostvarivanje prava ili uslijed koje je pravo prestalo.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O Mal 146067 23 Gž
Postupak po pravnim lijekovima	Povrede odredaba parničnog postupka	Kada je prvostepeni sud o predhodnom pitanju odlučio suprotno odredbama parničnog postupka, a drugostepeni sud se nije bavio žalbenim navodima vezanim za tu povredu, revizijom se osnovano ukazuje da je počinjena povreda odredaba parničnog postupka koja je razlog za ukidanje tih presuda.	Vrhovni sud Republike Srpske 57 O Ps 130586 23 Rev
Postupak po pravnim lijekovima	Povrede odredaba parničnog postupka	Kada je drugostepeni sud donio svoju odluku o preinačavanju prvostepene presude u sjednici vijeća, drugačijom ocjenom neposredno izvedenih dokaza, revizijom se osnovano ukazuje da je počinio povredu odredaba parničnog postupka koja je razlog za njeno ukidanje.	Vrhovni sud Republike Srpske 80 O P 083965 23 Rev

Postupak po pravnim lijekovima	Povrede odredaba parničnog postupka	Kada drugostepeni sud nije dao valjane razloge o relevantnom žalbenom prigovoru, iako je prvostepena odluka bila kontradiktorna u pogledu identiteta nekretnine koja je predmet spora, revizijom se osnovano ukazuje da su počinjene povrede odredaba parničnog postupka koje su razlog za ukidanje pobijanih odluka.	Vrhovni sud Republike Srpske 89 O P 068593 23 Rev
Revizija	Dozvoljenost/dopuštenost revizije Utvrđivanje vrijednosti spora	Ukoliko u tužbi, vrijednost spora nije navedena, a ni do zaključenja glavne rasprave nije utvrđena, revizijsko vijeće u konkretnom slučaju, istu vrijednost može utvrditi isključivo u odnosu na pripadajuće troškove parničnog postupka.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 P 031566 23 Rev
Revizija	Dozvoljenost/dopuštenost revizije Dužnost označavanja u tužbi Utvrđivanje vrijednosti spora	Na osnovu potraživanja cijene nagrade u određenom iznosu, tužilac je sam odredio vrijednost spora shodno odredbama Tarife.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 P 031566 23 Rev
Revizija	Izuzetna revizija Granice ispitivanja revizije	U konkretnom slučaju, revizija nije dopuštena jer je vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude niža od 30.000 KM, a tužitelj nije dokazao da se radi o pravnom pitanju o kojem postoji različita sudska praksa drugostepenog vijeća i samim tim nisu ispunjeni uslovi za meritorno odlučivanje iz člana 204. stav 3. tačka 1. Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 P 042792 23 Rev
VANPARNIČNI POSTUPAK			
Uređenje imovinskih odnosa	Određivanje naknade za ekspropirane nepokretnosti	Oštećenom za izvlaštene sadnice voća dosuđuje se naknada u vidu novčanog ekvivalenta za izgubljenu dobit na ime plodova koje bi taj voćni zasad davao u budućnosti, ali samo za onoliko godina koliko je potrebno za podizanje te vrste voćnog stabla i njegov razvoj do stadija davanja plodova u vrijeme kada je izvlašten.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 O V 122567 24 Gž 2ž

Uređenje imovinskih odnosa	Određivanje naknade za ekspropirane nepokretnosti	Pod odgovarajućom nekretninom se, prema ocjeni ovog suda, podrazumijeva zgrada ili stan u istom mjestu ili zemljište u istoj katastarskoj opštini na udaljenosti pogodnoj za korištenje, čime se ranijem vlasniku obezbjeđuju isti uslovi korištenja kakve je imao na nekretnini koja se ekspropriše, dakle sa istom ili približno istom namjenom.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 V 142151 24 Gž 2
IZVRŠNI POSTUPAK			
Izvršni postupak	Promjena predmeta izvršenja	Uslov za promjenu predmeta i sredstava izvršenja (odredba člana 143. Zakona o izvršnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) jeste da namirenje nije moguće provesti iz predmeta koji su već određeni za izvršenje, a pri čemu je, pored zamjene predmeta (pokretnih stvari nepokretnim stvarima), moguće i dodavanje novih predmeta izvršenja, pa i pokretnih, pa slijedom toga i predložiti novo sredstvo izvršenja.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 I 145314 23 Gž 2
Parnični postupak	Prigovor litis pendentia Presuđena stvar Prigovor izvršenika protiv rješenja o izvršenju	Neotklonjive procesne smetnje parničnog postupka poput litispendencije i presuđene stvari, nemaju shodnu primjenu u postupku ovrhe, obzirom da Zakon o ovršnom postupku ne poznaje litispendenciju i presuđenu stvar u smislu Zakona o parničnom postupku, stoga, tražitelj ovrhe ima pravo voditi više ovršnih postupaka na temelju iste ovršne isprave, sve do potpunog namirenja potraživanja.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 I 137230 23 Gž
Vrste izvršenja	Izvršenje na dionici za koju nije izdata isprava o dionici, te na osnivačkom ili drugom udjelu u pravnom licu	Sudija pojedinac odlučuje o prijedlogu za izvršenje u skladu sa odredbom člana 174. stav 2. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 I 046647 23 I
Vrste izvršenja	Izvršenje na dionici za koju nije izdata isprava o dionici, te na osnivačkom ili	Kada dužnik ima osnivački ili drugi udjel u pravnom licu, prinudna naplata protupravno stečene imovinske koristi, izvršenjem će se provesti na tom udjelu, na način da će se zaplijeniti, procijeniti i prodati udio radi namirenja povjerioca a sve u skladu sa članom 174. stav 2. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 I 046647 23 I

	drugom udjelu u pravnom licu		
--	------------------------------	--	--

➤ **Krivično materijalno pravo**

Oblast	Deskriptor(i)	Stav sudske prakse	Naziv suda i broj predmeta
OPĆI DIO			
Elementi nužne odbrane	Neophodnost odbrane	Kada optuženi oštećenog, koji je provalio u njegovu kuću i krenuo prema njemu uz izrečenu psovku, udara ušicama velike sjekire u predjelu lijeve strane čela, on koristi svoje pravo na nužnu odbranu, ali takva odbrana u datim okolnostima nije bila neophodna da on od sebe odbije istovremeni protivpravni napad oštećenog, koji je, iako znatno mlađa osoba od optuženog, bio goloruk, pa bi i udarac upotrijebljenim oruđem u bilo koji drugi dio tijela, koji nije od vitalnog značaja za život, bio dovoljan za odbijanje takvog napada, zbog čega se takva odbrana optuženog ne može smatrati ni srazmjernom napadu u smislu člana 26. stav 3. KZ FBiH.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 K 016525 23 Kžk
Elementi nužne odbrane	Protivpravnost napada	Radnja nasilnog provaljivanja u kuću optuženog od strane oštećenog, a zatim i radnje kretanja prema optuženom u unutrašnjosti kuće uz izrečenu psovku, imaju karakter protivpravnog napada.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 K 016525 23 Kžk
Krivično pravo – posebni dio			
Krivično pravo - posebni dio	Nasilje u porodici	Kod krivičnog djela Nasilje u obitelji iz člana 222. stav 5. KZ FBiH kvalifikatorna okolnost je teža posljedica - smrt oštećenog, pa je za postojanje ovog oblika krivičnog djela Nasilje u obitelji potrebno da je u odnosu na težu posljedicu postojao nehat na strani učinitelja.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 K 037828 22 Kž 2

➤ Krivično procesno pravo

Oblast	Deskriptor(i)	Stav sudske prakse	Naziv suda i broj predmeta
Opće odredbe			
Vještačenje Troškovi krivičnog postupka	Vještačenje u stručnoj ustanovi ili državnom organu Vrste troškova krivičnog postupka	Isplata traženih poreza i doprinosa angažovanih vještaka iz ustanove kojoj je povjereno vještačenje je pitanje internih odnosa unutar te ustanove, a što na bilo koji način ne obavezuje sud prilikom određivanja nagrade.	Sud Bosne i Hercegovine S1 1 K 032800 24 Krž 2
Jemstvo Pritvor	Rješenje o jemstvu/jamstva Pritvor nakon potvrđivanja optužnice i kontrola opravdanosti pritvora	U situaciji kada se vrijeme kontrole pritvora preklapa sa prijedlogom za jemstvo, nema smetnje da funkcionalno nadležno pretresno vijeće o oba pitanja odlučuje istovremeno jednom odlukom.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 044836 24 Kž 15
Pritvor	Pritvor nakon potvrđivanja optužnice i kontrola opravdanosti pritvora	U izreci rješenja o kontroli mjere pritvora nije potrebno navoditi do kada pritvor traje, niti kada će biti sljedeća kontrola, obzirom da je to jasno navedeno u rješenju kojim je pritvor određen/produžen nakon potvrđivanja optužnice.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 024349 24 Kž 3
Pritvor	Trajanje pritvora u istrazi	Prvostepeni sud je učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 149. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine,	Vrhovni sud Federacije BiH

		kada je prema osumnjičenom protiv koga se pred nadležnim kantonalnim tužilaštvom vodi istraga, na osnovu člana 149. stav 3. u vezi sa članom 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH, produžio pritvor za 3 (tri) mjeseca i pored toga što je u obrazloženom prijedlogu tužioca traženo produženje pritvora za 2 (dva) mjeseca.	09 0 K 044586 24 Kž 4
Kazne Ponavljanje postupka	Vrste i svrha krivičnih sankcija Odmjeravanje kazne za krivična djela učinjena u sticaju Nepravo ponavljanje krivičnog postupka	Prilikom donošenja odluke o objedinjavanju kazni, činjenice dobrog vladanja u ustanovi i disciplinskog nekažnjavanja ne mogu biti cijenjene prilikom izricanja jedinstvene kazne zatvora u postupku za nepravo ponavljanje. Također, potrebno je voditi računa da li je jedna od kazni već ranije objedinjena, a sve kako se ne bi izgubila svrha kažnjavanja.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 008645 16 Kž 7
Kazne Ponavljanje postupka	Odmjeravanje kazne za krivična djela učinjena u sticaju Nepravo ponavljanje krivičnog postupka	Princip asperacije je osnovni i najznačajniji princip koji se koristi kod izricanja jedinstvene kazne, te se do iste dolazi tako što se najteža od utvrđenih kazni povećava, ali na način da se ne dosegne zbir utvrđenih kazni, kao i da se ne izgubi smisao druge kazne prilikom njenog umanjavanja naspram povećanja najteže.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 012831 18 Kž 11
Kazne Ponavljanje postupka	Odmjeravanje kazne za krivična djela učinjena u sticaju Nepravo ponavljanje	U postupku nepravog ponavljanja krivičnog postupka, nema dvojbe da se odredba člana 324a. ZKP BiH direktno veže za odredbu člana 55. stav 1. KZ BiH, koja jasno ukazuje na vremenske odrednice počinjenja krivičnih djela za koja se može primijeniti odmjeravanje jedinstvene kazne.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 002902 21 Kž 6

	krivičnog postupka		
Značenje izraza	Osnovana sumnja	Kako osnovana sumnja u smislu člana 21. tačka m) ZKP FBiH predstavlja viši stepen sumnje zasnovan na prikupljenim dokazima koji upućuju na zaključak da je izvršeno krivično djelo, onda se zaključak o postojanju osnovane sumnje, kao općeg uvjeta za produženje pritvora, ne može zasnovati na izvještaju o učinjenom krivičnom djelu sačinjenom od strane ovlaštenih službenih osoba policije i na naredbi o sprovođenju istrage, jer oni ne mogu predstavljati dokaz da je krivično djelo učinjeno.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 K 019471 23 Kž
Branitelj Žalbeni osnovi	Pravo na branitelja Bitna povreda – povrijeđeno pravo na odbranu	Povrijeđeno je pravo na odbranu optuženog i time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, kada optuženom nije omogućeno da se o prijedlogu tužiteljstva za produženje pritvora izjasni branitelj koga je, shodno odredbi člana 63. stav 1. ZKP FBiH, uzeo sam optuženi i koji je prisutan tom ročištu, nego se o prijedlogu za produženje pritvora izjasnio ranije postavljeni branitelj.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 K 045675 24 Kž 2
Branitelj Troškovi krivičnog postupka	Obavezna odbrana Troškovi krivičnog postupka u slučaju obustave postupka, oslobađajuće ili odbijajuće presude	Branilac osuđenog lica koji je propustio da troškovnik za obavljene radnje dostavi u zakonom predviđenom roku, izgubio je mogućnost da pravo za naknadu eventualno crpi iz prava svoga branjenika.	Sud Bosne i Hercegovine S1 1 K 036818 23 Krž 3
Branitelj Žalbeni osnovi	Obavezna odbrana Žalba zbog odluke o	Sve radnje koje advokati poduzimaju nakon pravosnažnog okončanja postupka, advokati mogu poduzimati isključivo kao punomoćnici osuđenih, čime gube i pravo na nagradu od strane Suda, obzirom da više nisu primjenjivi koncepti odbrane po službenoj dužnosti i odbrane zbog slabog imovnog stanja.	Sud Bosne i Hercegovine S1 2 K 033903 23 Kž 6

	troškovima postupka		
Tok postupka			
Žalbeni osnovi	Bitna povreda – optužba prekoračena	Dodavanjem u opis djela u izreci presude navoda da su optuženi postupali „s ciljem da se društvu M. F. odobri zajam“, kao posebnog cilja koji predstavlja subjektivno obilježje krivičnog djela Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti iz člana 268. stav 1. KZ FBiH, prvostepeni sud je u činjenični opis izreke presude unio obilježje krivičnog djela koje nije bilo sadržano u optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu (prema optužnici izmijenjenoj na glavnom pretresu cilj opisanih radnji je bio pribavljanje novčanih sredstava i protivpravne imovinske koristi privrednom društvu „L.“ d.o.o.), pa je takva izmjena imala za posljedicu kako povredu načela akuzatornosti, jer su ovi optuženi oglašeni krivim za djelo za koje nisu bili optuženi od strane nadležnog tužitelja, tako i povredu prava na odbranu optuženih koji su oglašeni krivim, budući da se oni nisu mogli braniti od optužbe sa kojom nisu bili upoznati, te je to dovelo u pitanje i objektivan i nepristrasan položaj suda u krivičnom postupku u odnosu na stranke krivičnog postupka, na koji način je prvostepeni sud prekoračio optužbu i time počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH.	Vrhovni sud Federacije BiH 08 0 K 002757 23 Kž
Glavni pretres	Kažnjavanje zbog narušavanja reda i procesne discipline	Izreka rješenja o kažnjavanju branioca zbog narušavanja reda mora kumulativno sadržavati odluku o novčanom kažnjavanju branioca, konkretne radnje koje predstavljaju ometanje reda u sudnici, te odluku o udaljavanju branioca iz sudnice, u suprotnom će izreka rješenja biti nerazumljiva.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 K 044736 23 K
POSEBNI POSTUPCI			
Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine	Primjena zakona	Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 29/16 i 13/19) je <i>lex specialis</i> u odnosu na druge zakone, pa tako i u odnosu na Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno Krivični zakon Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a što jasno (nedvosmisleno) proizilazi iz odredbe člana 4. stav 2. Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 K 128626 22 Kž 3
Izručenje osumnjičenih, optuženih	Pretpostavke za izručenje	Postojanje zahtjeva za azil prije dostavljanja molbe za izručenje predstavlja zakonsku smetnju za izručenje potraživanog	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 K 046642 23 Kžž

osuđenih stranaca iz BiH			
Zakon o oduzimanju nezakonito stečene imovine	Primjena zakona	Kada se vodi krivični postupak za krivično djelo Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem iz člana 376. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostepeni sud je, odlučujući o prijedlogu tužioca za osiguranje nezakonito stečene imovine privremenom mjerom (zabranom otuđenja i opterećenjem nekretnine ili stvarnih prava upisanih na nekretnini, uz zabilježbu zabrane u zemljišnim knjigama) u obavezi da podneseni prijedlog razmotri primjenom odredbe člana 17. stav 2. tačka a) Zakona o oduzimanju nezakonito stečene imovine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vezi sa odredbom člana 114a. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom), jer se u konkretnom slučaju radi o postupku osiguranja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom (koja ne mora biti niti utvrđena, niti određena u predmetnom krivičnom postupku).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 K 128626 22 Kž 2
EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA I OSNOVNIM SLOBODAMA			
Protokol broj 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama - Član 1. Zaštita imovine	Mirno uživanje imovine	Poštivanje prava iz člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, podrazumijeva davanje mogućnosti osumnjičenom, optuženom odnosno povezanoj osoba prema kojoj su određene ili produžavane privremene mjere osiguranja, da se u razumnom intervalu, na ročištu pred sudom, izjasne o svim činjenicama i dokazima relevantnim za odluku suda o daljem trajanju privremenih mjera osiguranja, u svrhu njihovog efektivnog osporavanja, kao i obavezu suda da cijeni te njihove navode u postupku odlučivanja o daljem trajanju privremenih mjera osiguranja.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 K 026508 24 Kž 72

➤ **Upravno pravo**

Oblast	Deskriptor(i)	Stav sudske prakse	Naziv suda i broj predmeta
Upravno materijalno			
RAD I RADNI ODNOSI	Inspekcijski nadzor	Nisu bili ispunjeni uslovi da inspektor rada naloži tužiocu kao poslodavcu da sa radnicom M.V. zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme u smislu člana 33 i 39 Zakona o radu, jer navedena radnica nije bila na radu kod poslodavca na određeno vrijeme duže od 24 mjeseca neprekidno.	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 031360 23 Uvp

IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI	Uzurpacije	Ispunjeni su uslovi iz člana 5, 6 i 8 Zakona o uzurpacijama i dobrovoljačkim kompetencijama da se zainteresovanim licima prizna pravo svojine na uzurpiranom zemljištu označenom kao k.č. br. 1322 u površini od 16064 m2 upisanom u LN br. 156 k.o. P., jer iz nalaza i mišljenja vještaka šumarske struke proizlazi da na dan 06.4.1941. godine predmetno zemljište nije bilo po kulturi šuma, a zainteresovana lica su višedecenijski posjednici i faktički vlasnici navedene parcele.	Vrhovni sud Republike Srpske 14 0 U 005242 22 Uvp
Tenderska dokumentacija Ishod postupka javne nabavke	Pojašnjenje tenderske dokumentacije Odluka o izboru ponuđača i odluka o poništenju postupka javne nabavke	Ponuđač u postupku javne nabavke, ne može se pozivati na nejasnoće tenderske dokumentacije prilikom poništenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ukoliko prethodno nije iskoristio pravo traženja pojašnjenja od ugovornog organa.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041384 23 Uvp
Tenderska dokumentacija	Neophodne informacije Pojašnjenje tenderske dokumentacije	Uvjerenje Regionalne advokatske komore iz kojeg proizlazi da je advokat upisan u Imenik advokata sa sjedištem u BiH, ne predstavlja potvrdu o preferencijalnom tretmanu obzirom da tu potvrdu izdaje Vanjskotrgovinska komora BiH ili nadležne entitetske komore (Privredna komora FBiH ili Privredna komora RS) te ako je ugovorni organ istu naveo kao obaveznu tendersku dokumentaciju, ponuđač je imao pravo tražiti pojašnjenje tenderske dokumentacije u vezi konkretne potvrde i onoga šta se pod istom podrazumijeva, što u konkretnom slučaju nije iskoristio.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 042217 23 Uvp
Mjerodavno tržište	Zloupotreba vladajućeg-dominantnog položaja	Ako Konkurencijsko vijeće ne donese konačno rješenje u roku propisanom odredbom člana 41. stav 1., tačka c., primjenit će se odredbe člana 11. stav 3. Zakona o konkurenciji gdje se smatrata da se zaključenim sporazumom odnosno postupanjem privrednog subjekta, ne zloupotrebljava vladajući položaj.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041471 23 Uvp
ZAKON O AZILU BIH	Izbjeglički i status suspsidijarne zaštite	Ako tužitelj ne ispunjava uslove za priznanje izbjegličkog statusa, nadležni organ je dužan da ispita postojanje uslova za supsidijarnu zaštitu, vodeći računa, da li postoje ozbiljni razlozi, da bi povratkom u zemlju porijekla ili uobičajenog mjesta boravka, bili izloženi riziku od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 046863 24 Uvp

Zaštita ličnih podataka	Organ zadužen za zaštitu podataka Osnovni principi zakonite obrade ličnih podataka	Nema neovlaštene obrade ličnih podataka kada nadležna zdravstvena ustanova dostavi medicinsku dokumentaciju Centru za socijalni rad jer se radi o obavljanju poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti Centra, kao organa starateljstva, što je i propisano članom 6. Zakona o zaštiti ličnih podataka.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 040136 23 Uvp
Pristup informacijama Zaštita ličnih podataka	Izuzeci od objavljivanja tražene informacije Osnovni principi zakonite obrade ličnih podataka	Kada se traži pristup podacima koji imaju veze sa krivičnom istragom, a nakon ispitivanja se utvrdi da iste ne spadaju u kategoriju javnog interesa, već da tražena informacija spada u kategoriju izuzetaka od slobode pristupa informacijama, uskratit će se pristup u smislu odredbe člana 6. Zakona o slobodi pristupa informacijama, jer bi otkrivanjem takvih informacija moglo štetno uticati na sprečavanje i otkrivanje kriminala.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 046124 23 Uvp
Finansiranje kampanje	Obaveza podnošenja finansijskog izvještaja Novčane kazne	Ukoliko politička partija ne osvoji nijedan mandat u Gradskom Vijeću u periodu za koji je primila sredstva iz budžeta Općine, tada ta finansijska sredstva imaju karakter nezakonitog finansiranja političkog subjekta u smislu člana 8. Zakona o finansiranju političkih stranaka.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 Iž 047900 24 Iž
Finansiranje kampanje	Obaveza podnošenja finansijskog izvještaja Novčane kazne	Kada politički subjekt bude novčano kažnjen zbog nevođenja poslovnih knjiga u skladu sa računovodstvenim propisima i nedostavljanjem godišnjeg finansijskog izvještaja jer je prekršio odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka, isti se ne može pozivati na institut zastarjelosti po Zakonu o prekršajima obzirom da se u konkretnom slučaju na političkog subjekta primjenjuje Izborni zakon Bosne i Hercegovine, Zakon o finansiranju političkih stranaka i Zakon o upravnom postupku Bosne i Hercegovine.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 Iž 047900 24 Iž
Finansiranje kampanje	Novčane kazne	Odluka nadležnog organa (Općine) o privremenom korištenju javnih površina, kojim se neće naplaćivati naknada za korištenje javne površine političkim strankama, nema veću pravnu snagu od Zakona o finansiranju političkih stranaka i u suprotnosti je sa istim. Ta odluka za političku stranku ne može predstavljati osnov za besplatno korištenje javne površine jer se time čini prekršaj iz člana 8. stav (1) tačka a) Zakona o finansiranju političkih stranaka.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 Iž 047901 24 Iž

Finansiranje kampanje	Obaveza podnošenja finansijskog izvještaja Novčane kazne	Zakonom je zabranjeno finansiranje političkih stranaka putem donacija anonimnih donatora, budući da je politička stranka dužna izdati potvrdu svakom donatoru, što u toj situaciji nije moguće. U konkretnom slučaju, to je zabranjeno članom 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju bez obzira što se radi o nenovčanoj donaciji anonimnog donatora. Ako ista nije prijavljena u finansijskom izvještaju anonimnih donacija i nije izdata potvrda donatorima, učinjen je prekršaj iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 Iž 047858 24 Iž
Prostorno planiranje/uređenje i građenje	Prestanak (gubitak) svojstva javnog dobra	Posjednici nekretnina (pravna i fizička lica), koje su u katastarskom operatu i zemljišnoj knjizi upisane i označene kao „Javno dobro“, bez kategorizacije predmetnog javnog dobra, nemaju pravo zahtijevati prestanak (gubitak) svojstva javnog dobra na takvim nekretninama, dok se ne izvrši kategorizacija istih, u skladu sa posebnim zakonom, koji reguliše postupak stjecanja svojstva općeg ili javnog dobra, kao i prestanak tog svojstva, te način upisa ovih dobara u zemljišne knjige.	Vrhovni sud Federacije BiH 04 0 U 014284 23 Uvp
Prostorno planiranje/uređenje i građenje	Lokacijski uslovi	Kada je Apelacijski sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u postupku ispitivanja ocjene statutarnosti utvrdio činjenično stanje temeljem kojeg proizilazi da je upravni postupak proveden suprotno Zakonu o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog kršenja temeljnih postupovnih principa (ovdje principa saslušanja stranke), onda nema mjesta poduzimanju bilo kakvih daljnjih upravno-pravnih radnji na temelju upravnog akta koji je rezultat tog nezakonito provedenog upravnog postupka, osim upravno-pravnih radnji kojima se takav upravni akt uklanja iz pravnog prometa (u pravilu, putem izvanrednih pravnih lijekova).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 137339 23 Už
Prostorno planiranje/uređenje i građenje	Lokacijski uslovi Građevinska dozvola	Vlasnik susjednog objekta ima pravni interes da u svojstvu (zainteresirane) stranke sudjeluje u postupku izdavanja lokacijskih uvjeta ali ne i u postupku za izdavanje odobrenja za građenje.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 149455 23 Už
Nabavljanje, držanje i nošenje vatrenog oružja	Vlasništvo na vatrenom oružju	Tužiteljica koja sa ocem ima zaključen ugovor na osnovu koga se smatra suvlasnikom oružja se ne može smatrati suvlasnikom, jer joj zakonske odredbe to ne dozvoljavaju, odnosno zakon ne poznaje suvlasništvo na oružju.	Vrhovni sud Federacije BiH 04 0 U 014452 23 Uvp

BRANILAČKO/B ORAČKA- INVALIDSKA ZAŠTITA	Novčani dodatak člana porodice poginulog dobitnika ratnog priznanja	Vanbračni partner poginulog dobitnika ratnog priznanja ima pravo na mjesečni novčani dodatak u skladu sa opredjeljenjem Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine o izjednačavanju bračne i vanbračne zajednice.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 U 042620 24 Uvp
BRANILAČKO/B ORAČKA- INVALIDSKA ZAŠTITA	Borački dodatak	Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba i održan na snazi osporeni akt kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv prvostepenog zaključka o odbacivanju zahtjeva tužioca, jer je o zahtjevu tužioca ranije već odlučeno pravnosnažnim rješenjem tuženog od 26.6.2018. godine, a koje rješenje je potvrđeno presudom nižestepenog suda od 27.11.2018. godine, a ta presuda je takođe potvrđena presudom Vrhovnog suda od 15.4.2021. godine, s obzirom da nisu postojali zakonski uslovi da se o zahtjevu odlučuje u materijalno pravnom smislu, budući da se ne može o istoj stvari dva puta odlučivati (ne bis in idem), kako to pravilno ističe tuženi u zaključku o odbacivanju zahtjeva tužioca.	Vrhovni sud Republike Srpske 14 0 U 005261 22 Uvp
BRANILAČKO/B ORAČKA- INVALIDSKA ZAŠTITA	Stambeno zbrinjavanje	Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt jer je tuženi donio osporeni akt suprotno činjeničnom utvrđenju, a na kojem je zasnovao svoju odluku prvostepeni organ tužene. Naime, prvostepenim rješenjem je na osnovu uviđaja na licu mjesta i zapisnika Komisije utvrđeno da je objekat, u kojem se tužilac nalazi sa porodicom, neuslovan za stanovanje pa prema tome ako je objekat neuslovan za stanovanje onda se to lice ne može smatrati stambeno zbrinutim, zbog čega je bez osnova navod tuženog da Komisija, u zapisniku, nije navela da se radi o objektu koji je za otpis iz stambenog fonda.	Vrhovni sud Republike Srpske 14 0 U 005229 22 Uvp
BRANILAČKO/B ORAČKA- INVALIDSKA ZAŠTITA	Status branioca	Pripadnik Patriotske lige se smatra braniocem u smislu člana 2. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, ukoliko je rješenjem nadležnog upravnog organa utvrđeno da je u sastavu Patriotske lige učestvovao u pripremama za odbranu Bosne i Hercegovine	Vrhovni sud Federacije BiH 03 0 U 023412 24 Uvp
PENZIJSKO INVALIDSKO OSIGURANJE	Starosna penzija	Relevantna činjenica za ostvarenje prava na uvećanu penziju je ta da je osiguranik takvo pravo stekao u trenutku podnošenja zahtjeva za ostvarenje prava na stimulaciju za kasniji odlazak u penziju iz člana 146. navedenog Zakona neovisno o tome da je 65 godina života navršio prije stupanja na snagu važećeg Zakona, jer je ta činjenica irelevantna budući da se vremensko važenje zakona određuje prema momentu podnošenja zahtjeva za starosnu penziju i nisu propisani izuzeci od tog pravila.	Vrhovni sud Federacije BiH 07 0 U 018982 23 Uvp

POREZI, DOPRINOSI I TAKSE	Porez na dobit	Za ostvarivanje prava na oslobađanje poreza na dobit temeljem izvoza roba i usluga, porezni obveznik je dužan, ne samo podnijeti godišnju prijavu na porez na propisanom obrascu (u kojoj će navesti odgovarajuće financijske podatke relevantne za ostvarivanje predmetne vrste porezne olakšice), nego istodobno i dostaviti odgovarajuće dokazuje kojima potkrepljuje utemeljenost iste.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 133190 23 Už
POREZI, DOPRINOSI I TAKSE	Porezna prijava	Kada je tužitelj za relevantni porezni period pravovremeno dostavljao godišnje porezne prijave ali bez iskazivanja namjere i navođenja podataka u poreznim prijavama relevantnih za ostvarivanje porezne olakšice temeljem izvoza usluga, onda i nije bilo mjesta da u postupku porezne kontrole prvostupanjsko tijelo „naknadno“ i „po službenoj dužnosti“ utvrđuje činjenice glede toga da li je tužitelj za relevantni porezni period kontrole, ostvario i predmetnu poreznu olakšicu temeljem izvoza usluga.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 133190 23 Už
ZAŠTITA PORODICA SA DJECOM	Roditelj njegovatelj	Prava iz Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine pripadaju licima koja ispunjavaju propisane uslove bez obzira na razlike po bilo kojem drugom statusu, što znači i bez obzira na razlike u invalidnosti, u kom pravcu postoji propisana obaveza nadležnih organa koji realizuju prava iz ovog Zakona da osiguraju ravnopravnost u pristupu i korištenju prava iz ovog Zakona i u svom radu sprečavaju svaki oblik diskriminacije, direktne ili indirektna, po bilo kojem osnovu, a što je u skladu sa osnovnim načelima Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 U 018957 23 Uvp
Građevinska odobrenja/Prost orno planiranje/uređ enje i građenje	Geološka istraživanja	Bili su ispunjeni uslovi za ukidanje rješenja o odobrenju geoloških istraživanja, jer vlasnici/posjednici nepokretnosti na kojima je trebalo izvršiti navedena istraživanja nisu dali svoju saglasnost za te radove.	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 032172 23 Uvp
Zakon o postupku prinudne naplate indirektnih poreza BIH	Pokretanje postupka prinudne naplate	U postupku prinudne naplate konačne i izvršne odluke o utvrđenoj poreskoj obavezi, neosnovano je isticanje prigovora na utvrđenu poresku osnovicu jer je isto moglo biti samo predmet rasprave u prethodnom postupku.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041779 23 Uvp
Prava iz oblasti dječije zaštite	Naknada neto plate za vrijeme porodiljskog odsudstva	Prilikom ocjene blagovremenosti zahtjeva za ostvarivanje prava na refundaciju naknade plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva radnice, koji zahtjev se može podnijeti u prekluzivnom roku od šest mjeseci od dana počinjanja korišćenja porodiljskog odsustva,	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 029642 22 Uvp

		jedini relevantan datum je onaj datum kada je porodiljsko odsustvo radnice otpočelo kod poslodavca koji organu podnosi zahtjev za ostvarivanje ovog prava.	
Prava nezaposlenih lica	Pravo na novčanu naknadu	Nisu ispunjeni uslovi da se tužiocu kao nezaposlenom licu prizna pravo na novčanu naknadu jer njegov poslodavac nije za vrijeme propisanog minimuma trajanja osiguranja uplatio doprinose za osiguranje od nezaposlenosti u skladu sa propisima kojima se uređuju doprinosi bez obzira što tužilac nije odgovoran za ovaj propust poslodavca.	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 030286 22 Uvp
Prava nezaposlenih lica	Priznavanje prava na penzijsko i invalidnsko osiguranje	Osoba koja kao nezaposlena osoba podnese zahtjev za priznavanje prava na uplatu nedostajućeg penzijskog i invalidskog osiguranja radi sticanja prava na starosnu penziju, kojoj nedostaju tri godine ili manje penzijskog staža za sticanje uslova za starosnu penziju, ispunjava uslov za priznavanje tog prava, bez obzira na dužinu vremena provedenog na evidenciji nezaposlenih.	Vrhovni sud Federacije BiH 04 0 U 015388 24 Uvp
Građevinska odobrenja	Lokacijski uslovi	Lokacijski uslovi predstavljaju tehnički stručni dokument koji određuje uslove za projektovanje i građenje i ne predstavljaju upravni akt, što znači da žalba protiv istih nije dopuštena, već nezadovoljna stranka ima mogućnost iniciranja inspekcijskog nadzora ukoliko smatra da lokacijski uslovi nisu izdati u skladu sa zakonom.	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 029846 22 Uvp
Zakon o porezu na dodatnu vrijednost bih	Oslobađanje od plaćanja PDV-a	Kada pravno lice sa sjedištem u BiH, kao poreski obveznik, u cjelosti pruži usluge primaocu usluga koji je strani državljanin i nema sjedište u BiH, može se osloboditi od plaćanja PDV-a ako ispunjava uslove propisane članom 21. stav 9. Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041785 23 Uvp
Vrijednost robe za carinske svrhe	Određivanje carinske vrijednosti uvezene robe Izmjena podataka u carinskoj ispravi	Ako se analizom dobijenih rezultata ne može utvrditi identičnost ili sličnost konkretnog vozila sa vozilima iz izdvojenih carinskih prijava, tada ne postoje uslovi koji bi omogućili primjenu člana 27. Zakona o carinskoj politici BiH i u tom slučaju carinski organi pristupaju pravilno utvrđivajući carinske vrijednosti prema odredbi člana 28. Zakona, tačnije korištenjem kataloške cijene u pogledu načina obračuna carinske vrijednosti vozila.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041950 23 Uvp

INSPEKCIJSKI NADZOR	Sanitarna inspekcija	Odredbom članka 199. Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (ZUP-a) regulirano da ovlaštena službena osoba, u cilju poduzimanja naročito žurnih mjera radi (između ostalog i) uklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi (a što nesporno jeste situacija sa virusom Sars-Cov-2), može donijeti rješenje usmeno i narediti njegovo izvršenje bez odgađanja, s tim što je dužna donijeti pismeno rješenje najkasnije u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja, pri čemu sadržaj pismenog rješenja mora odgovarati sadržaju usmenog rješenja. Ovako zakonsko rješenje, pored regulacije da pismeni otpravak rješenja mora u sadržajnom smislu odgovarati svemu onome što je bilo predmetom usmenog rješenja, nesporno obuhvaća i obvezu da pismeni otpravak rješenja može donijeti samo ono tijelo/ovlaštena službena osoba koja je usmeno rješenje i donijelo/a.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 152507 23 Už
Rješenje	Usmeno rješenje		
INSPEKCIJSKI NADZOR	Sanitarna inspekcija	Odredbama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao resornim zakonom koji regulira predmetnu oblast, nije regulirano da zdravstveni radnici ili službene osobe Pododjela za javno zdravstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u cilju stavljanja osoba pod zdravstveni nadzor, mogu donositi upravne akte u formi rješenja.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 152507 23 Už
NADLEŽNOSTI	Stvarna nadležnost		
INSPEKCIJSKI NADZOR	Sanitarna inspekcija	Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ne daje medicinskim radnicima u zdravstvenim ustanovama niti drugim službenim osobama u Pododjelu za javno zdravstvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ovlast za donošenje rješenja, nego su isključivo ovlašteni za davanje preporuka, mjera, naloga i zahtjeva, a koji akti/radnje po svojoj prirodi nemaju elemente upravnog akta i stoga ne mogu ni biti predmetom usmenog rješenja kako to tuženi u žalbi pogrešno pravno rezonira.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 152507 23 Už
NADLEŽNOSTI	Stvarna nadležnost		
INSPEKCIJSKI NADZOR	Sanitarna inspekcija	U situaciji kada sanitarni inspektor tužitelju nije izdao usmeno rješenje (usmeno saopćio stavljanje pod zdravstveni nadzor i nalaganje ograničavanja kretanja) prije nego što je donio (pismeno) rješenje, to jasno implicira da tužitelj nije mogao faktički postupiti po (dijelu) naloga sanitarnog inspektora kojim mu je naloženo ograničenje kretanja u dane prije donošenja (pismenog) rješenja.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 152507 23 Už
Upravni postupak			
Nadležnost	Izuzeće	Iako Centar za socijalni rad nije republička uprava ni republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, a budući da Centar vrši prenesene, odnosno povjerene poslove organa uprave, onda se i na tu ustanovu primjenjuju odredbe člana 32 do 36 u vezi člana 4 Zakona o opštem upravnom postupku o izuzeću	Vrhovni sud Republike Srpske 11 0 U 031524 22 Uvp

		službenog lica koje vodi postupak, odnosno rukovodioca organa kome je povjereno vršenje javnih ovlašćenja, pa o izuzeću direktora Centra odlučuje Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, jer je tom ministarstvu stavljeno u nadležnost da vrši upravni nadzor nad zakonitošću rada Centra kao javne ustanove.	
NADLEŽNOSTI Opšta načela	Stvarna nadležnost Prethodno pitanje	Rješavanje stvarne nadležnosti tuženog za odlučivanje o izjavljenom izvanrednom pravnom lijeku nije prethodno pitanje za rješavanje glavne stvari u upravnom sporu.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 145645 23 Už
STRANKA NJENO ZASTUPANJE	Stranka	Pitanje ko ima svojstvo stranke u upravnom postupku, odnosno ko radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo da učestvuje u postupku prevashodno se cijeni prema materijalnom propisu kojim se rješava određena upravna stvar.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 146522 23 Už
OSNOVNA NAČELA ROKOVI	Pravo žalbe Računanje rokova	Pravilno je organ uprave odbacio zahtjev tužitelja za naknadu troškova upravnog postupka podnesen 15 mjeseci nakon prijema rješenja u kojem obrazloženju je navedeno da se zahtjev za naknadu troškova odbija. Činjenica da je u dispozitivu rješenja izostala odluka o potraživanim troškovima spora ne može biti osnov za podnošenje novog zahtjeva za troškove, nego je mogao biti samo razlog za pobijanje pravilnosti odluke koja u dispozitivu ne sadrži sve razloge odlučivanja.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 043113 23 Uvp
OSNOVNA NAČELA	Načelo materijalne istine	Člankom 7. Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jasno je predviđeno da se u upravnom postupku izravno ostvaruje princip materijalne istine čime se upravnom tijelu (pa tako i drugostupanjskom tijelu) utvrđuje obveza da utvrdi pravo stanje stvari i u tom cilju se moraju utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 142519 23 Už
Ponavljanje/Obnova postupka	Rješavanje o ponavljanju /obnovi postupka	Izdavanje upotrebne dozvole za građevinu je jednostranačka upravna stvar u kojoj se nasuprot organu pojavljuje samo investitor pa, shodno odredbi iz člana 247. stav 1. Zakona o upravnom postupku, osim samog organa, samo investitor koji je podnio zahtjev nadležnom organu može pokrenuti postupak obnove.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 U 037385 23 Uvp
Upravni spor			

Postupak	Konačnost upravnog akta	Jedan od uslova za izjavljivanje zahtjeva za preispitivanje sudske odluke pred Sudom Bosne i Hercegovine jeste povreda zakona Bosne i Hercegovine ili povrede postupka.	Sud Bosne i Hercegovine
Upravni spor	Pravo pokretanja upravnog spora Nadležnost	U konkretnom slučaju, presuda Apelacionog Suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine donešena je u upravnom sporu koji se vodio nakon provedenog upravnog postupka za utvrđivanje prava na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica na osnovu primjenjive odredaba Zakona o socijalnoj zaštiti Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, što znači da predmetna upravna stvar nije rješavana primjenom zakona Bosne i Hercegovine i time nije ispunjen prvi zakonom propisani uslov za izjavljivanje zahtjeva za preispitivanje predmetne presude.	S1 3 U 046559 23 Uvp
Upravni spor	Upravni akt	Ovjera i izdavanje saglasnosti na godišnji program unapređenja ribarstva nema svojstvo upravnog akta, pa se protiv izdate saglasnosti ne može pokrenuti i voditi upravni spor.	Vrhovni sud Federacije BiH 09 0 U 040748 24 Uvp
Upravni spor	Pravo pokretanja upravnog spora	U odredbi člana 2. stav (2) Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine lista pobrojanih subjekata koji mogu pokrenuti upravni spor navedena je samo primjera radi (<i>exempli causa</i>), što znači da osim pobrojanih subjekata upravni spor mogu pokrenuti pravni subjekti koji ispunjavaju iste uslove kao i pobrojani subjekti, a ti uslovi su da nemaju svojstvo pravnog lica i da mogu biti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 141280 21 Už
Upravni spor Posebni slučajevi poništavanja, ukidanja i mijenjanja rješenja	Upravni akt Ukidanje rješenja po pravu nadzora	Uvjerenje, kao posebna vrsta javnih isprava, nije upravni akt (a posebice ne konačno rješenje u upravnom postupku) i kao takvo ne može biti predmetom ukidanja po pravu nadzora (predmetom odlučivanja u povodu ovog izvanrednog pravnog lijeka mogu biti isključivo konačna rješenja donesena u upravnom postupku).	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 145801 23 Už

Upravni spor	Shodna primjena zakona o parničnom postupku	U upravnom sporu (u postupku po pravnim lijekovima i kod ostalih proceduranih pitanja koja nisu uređena odredbama Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s tim da se radi o „shodnoj“ a ne o cjelovitoj primjeni pravila parničnog postupka, obzirom na samu prirodu upravnog spora i svih njegovih specifičnosti.	Apelacioni sud Brčko distrikta BiH 96 0 U 149354 23 Už
Postupak	Povreda postupka	Povreda pravila upravnog postupka, kao razlog za poništenje, mora biti takvog značaja da je bila od utjecaja na rješavanje predmetne pravne stvari, a što se u pravilu ostvaruje (i) u situaciji kada upravno tijelo propusti utvrditi sve okolnosti i činjenice koje su odlučne sa aspekta pravilnog i zakonitog rješavanja upravne stvari ili kada žalbeno upravno tijelo propusti sankcionirati takav propust ili se u svezi tih žalbenih navoda ne očituje ili se nedostatno kritički očituje o istima.	Apelacioni sud Brčko distrikt 96 0 U 142519 23 Už
Tužba	Odbacivanje tužbe	Protiv odluke Disciplinskog suda Advokatske komore Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je uvažena žalba disciplinskog tužioca Regionalne advokatske komore izjavljena protiv odluke Disciplinskog suda Regionalne advokatske komore i navedena odluka ukinuta, te predmet vraćen Disciplinskom sudu Regionalne advokatske komore na ponovni postupak je, na osnovu izričite zakonske odredbe iz člana 60. stav 4. Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine, isključena mogućnost vođenja upravnog spora, pa tužbu protiv te odluke treba odbaciti primjenom odredbe iz člana 25. stav 1. tačka 5. Zakona o upravnim sporovima.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 U 017633 23 Uvp 2
Tužba	Odbacivanje tužbe	Postojanje pravomoćne sudske odluke donesene u upravnom sporu o istoj stvari, pretpostavlja pored identiteta predmeta spora, odnosno upravnog akta i istovremeno postojanje identiteta stranaka.	Vrhovni sud Federacije BiH 01 0 U 019222 23 U 2
Stranke u upravnom sporu	Zainteresovano lice	Neosnovan je zahtjev za učešće u sudskom postupku u svojstvu zainteresovanog lica ukoliko se pred sudom ne vodi postupak za preispitivanje akta čije poništenje može proizvesti posljedice za podnosioca zahtjeva.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 Iž 044752 24 Iž 2

Rješavanje spora	Nejavno	Nije povreda postupka kada Sud upravni spor riješi bez zakazivanja rasprave ukoliko nisu ispunjeni uslovi propisani članom 29. ZUS-a, te pitanje da li je potrebno održati raspravu, predstavlja slobodnu ocjenu i ovlaštenje suda, a nikako obavezu.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 041170 23 Uvp
Zahtjev za preispitivanje/v anredno preispitivanje sudske odluke	Zahtjev za preispitivanje sudske odluke	Ne može se u upravnom sporu preispitivati vanredni pravni lijek podnesen protiv odluke donesene u parničnom postupku.	S1 3 U 046857 23 Uvp
Upravni spor	Odgoda/ odlaganje izvršenja upravnog akta	Da bi se stekli uslovi za odgađanje izvršenja konačne odluke Ureda za razmatranje žalbi, tužitelj je dužan dati dokaze na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da bi izvršenjem rješenja za tužitelja nastala nenadoknativa šteta ili da tužitelj bar učini vjerovatnim da su ispunjeni zakonski uslovi iz člana 115. Zakona o javnim nabavkama.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 044777 23 Uvp
Postupak	Odgoda/odlaganje izvršenja upravnog akta	Da bi se stekli uslovi za odgađanje izvršenje konačne odluke Ureda za razmatranje žalbi, tužitelj je dužan dati dokaze na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da bi izvršenjem rješenja za tužitelja nastala nenadoknativa šteta ili da tužitelj bar učini vjerovatnim da su ispunjeni zakonski uslovi iz člana 115. Zakona o javnim nabavkama.	Sud Bosne i Hercegovine S1 3 U 044777 23 Uvp